

INVESTERINGSVOORSTEL

Onderwerp:	Investeringsvoorstel grootschalig onderhoud Leesten, Warnsveld en Zuidwijken
Aandachtsveldhouder:	ing. P. Schrijver
Informatie bij:	Basistaakmanager Watersysteem
Zaaknummer:	92407
Openbaarheid:	Openbaar
Bijlage(n):	1. Samenwerkingsagenda WRIJ – Gemeente Zutphen
Programma:	Watersysteem
Projectnummer:	81244, 81245 en 81246
Projectnaam:	Grootschalig onderhoud watersysteem Leesten, Warnsveld en Zuidwijken Zutphen
Beleidsprestatie:	Systeem op Orde, Klimaatrobust, Schoon en Gezond Kaderrichtlijn water
Bruto krediet:	€ 6.750.000
Inkomsten:	€ 0
Netto krediet:	€ 6.750.000
Startmaand project:	september 2022
Eindmaand project:	juli 2028

Advies Commissie Waterveiligheid en Watersysteem:

De commissie heeft het voorstel op 28 april jl. besproken. Er worden vragen gesteld over projecten in Zutphen die op een later moment voorgelegd worden, de bijdrage van de gemeente en de strategische samenwerking. De heemraad geeft een toelichting op de verantwoordelijkheden van gemeente enerzijds en waterschap anderzijds en de intensieve wederkerige samenwerking.

De commissie adviseert het voorstel als hamerstuk te agenderen voor de vergadering van het algemeen bestuur.

Reactie college van dijkgraaf en heemraden:

Het voorstel wordt als hamerstuk geagendeerd voor de vergadering van het algemeen bestuur van 19 mei a.s.

Advies

1. Instemmen met het verlenen van een krediet voor de realisatie van een drietal projecten vallend onder het deelprogramma Zutphen Stroomt:
 - € 2.365.000 voor Grootschalig onderhoud wijk Leesten (81244);
 - € 1.400.000 voor Grootschalig onderhoud kern Warnsveld (81245);
 - € 2.785.000 voor KRW/Grootschalig onderhoud wijk Zuidwijken (81246).

Inleiding

Breder kader voor lopende projecten in Zutphen

De gemeente Zutphen en het waterschap Rijn en IJssel werken samen aan een veilige, gezonde en leefbare omgeving op het gebied van water, ruimte en klimaat. Deze samenwerking, gestart met 'Zutphen, een prettig klimaat', is voortgezet in 'Zutphen Stroomt' en wordt verder versterkt via een Strategische Samenwerkingsagenda (voortvloeiend uit Koers stad en dorp) (zie bijlage 2). Hierin worden gezamenlijke speerpunten benoemd die ons verbinden en waaraan we de komende vijf jaar uitvoering willen geven. In dat kader worden ook de afspraken voor de lopende projecten binnen Zutphen opgenomen.

In Zutphen zijn momenteel zeven watersysteemprojecten in voorbereiding. Vijf projecten worden uitgevoerd vanuit 'Zutphen Stroomt' en ten behoeve van de KRW-opgave:

1. KRW Berkel, trajecten De Kap – Wijnhofpark & Hoofdgracht
2. Grootschalig onderhoud wijk Leesten
3. Grootschalig onderhoud kern Warnsveld
4. KRW/Grootschalig onderhoud wijk Zuidwijken
5. Grootschalig onderhoud Vierakkerse Laak (baggeren en verwijderen beschoeiing)

Daarnaast zijn er enkele onderhoudsopgaven en toezeggingen vanuit een inwonerinitiatief die samen met de gemeente worden opgepakt:

6. Overname van drie vijvers en het aanleggen van drie boothellingen om maaiwerkzaamheden in de vijvers uit te kunnen voeren.
7. Project Herinrichting Berkeloever Molengracht–Rozengracht, voortkomend uit het inwonerinitiatief Berkel in de Stad (BIDS).

De verschillende projecten worden in de komende 1,5 à 2 jaar in separate voorstellen aan het AB voorgelegd. Het totale investeringsvolume wordt op basis van de huidige inschattingen geraamd op € 10 tot 15 miljoen. Met dit voorstel worden de projecten 2, 3 en 4 voorgelegd.

Integrale voorbereiding en uitvoering drietal projecten baggeren en KRW

Gezien de aard, ligging en projectdoelstellingen zijn de drie projecten 'Grootschalig onderhoud wijk Leesten', 'Grootschalig onderhoud kern Warnsveld' en 'KRW/Grootschalig onderhoud wijk Zuidwijken' integraal voorbereid. Dit scheelt veel afstemming, informatieoverdracht en aanbestedingen e.d. en is daarmee efficiënter in tijd, geld en kwaliteit.

De planuitwerkingsfase van deze projecten is inmiddels afgerond. De volgende fase is de realisatiefase. Met dit investeringsvoorstel vragen we voor deze drie projecten kredieten aan voor de realisatiefase.

Eerder genomen besluiten

Op 30 januari 2018 heeft het college van dijkgraaf en heemraden besloten:

1. Instemmen om in 2018 samen met gemeente Zutphen het programma "Zutphen, een prettig klimaat" te formuleren en de intentie te bekrachtigen door ondertekening van een ambitietekening.
2. Instemmen om vooruitlopende op het programma al in 2018 te starten met vijf initiatieven zoals vermeld op blz. 14 van de notitie "Zutphen, een prettig klimaat".
3. Instemmen om samen met de gemeente de gezamenlijke aanpak in het forum van de gemeenteraad en tijdens een informatiebijeenkomst van ons algemeen bestuur te presenteren.

Op 26 oktober 2022 heeft directie besloten om voor de vier projecten voorbereidingskredieten ter beschikking te stellen voor de planverkenningfase:

- € 99.500 KRW Berkel trajecten De Kap - Wijnhofpark & Hoofdgracht (81243);
- € 96.000 Grootschalig onderhoud wijk Leesten (81244);
- € 96.000 Grootschalig onderhoud kern Warnsveld (81245);
- € 96.000 KRW/Grootschalig onderhoud wijk Zuidwijken (81246).

Op 10 september 2024 heeft het algemeen bestuur besloten krediet ter beschikking te laten stellen voor de integrale planuitwerking van een viertal projecten vallend onder het deelprogramma Zutphen Stroomt:

- 1a € 521.000 KRW Berkel trajecten De Kap - Wijnhofpark & Hoofdgracht (81243);
- 1b € 332.000 Grootschalig onderhoud wijk Leesten (81244);
- 1c € 295.000 Grootschalig onderhoud kern Warnsveld (81245);
- 1d € 202.000 KRW/Grootschalig onderhoud wijk Zuidwijken (81246).

Onderbouwing

1.1 Grootschalig onderhoud wijken Leesten, Warnsveld en Zuidwijken

Onderstaande afbeelding 1 geeft de verschillende wijken weer. Het betreft de geel, oranje en paars ingekleurde watergangen incl. duikers.



Afbeelding 1: projectgebieden voor grootschalig onderhoud; Leesten (oranje), Warnsveld (paars) en Zuidwijken (geel).

Projectgebied	Totale lengte watergangen (ca.)
Leesten (1a)	5,6 km
Warnsveld (1b)	3,1 km
Zuidwijken (1c)	5,1 km

Grootschalig onderhoud

Om het wateraanvoersysteem binnen Zutphen naar behoren te laten functioneren is een goede doorstroomcapaciteit noodzakelijk in de watergangen in de woonwijken Leesten, Zuidwijken en in Warnsveld. Daarnaast zijn er al enkele jaren klachten van bewoners over opslibbing van vijverpartijen en een slechte waterkwaliteit.

Het waterschap gaat vanuit de opgave Systeem op Orde aan de slag met grootschalig onderhoud. Dit betekent dat er gebaggerd gaat worden en er worden beschoeiingen vervangen of verwijderd met in plaats daarvan natuurvriendelijke oevers. Ook vinden er onderhouds- of vervangingswerkzaamheden plaats aan kunstwerken (duikers, stuwen e.d.).

Koers Stad en Dorp

Vanuit de Koers Stad en Dorp trekken het waterschap en gemeenten samen op in het opstellen van een samenwerkingsagenda op het gebied van klimaat, water en ruimte en is het doel om ambities, beleid, projecten en beheer af te stemmen en waar nodig er afspraken over vast te leggen. De samenwerkingsagenda is in bijlage 2 bijgevoegd. Dit moet leiden tot het samen prioriteren, programmeren en realiseren van maatregelen die bijdragen aan een klimaatrobuuste inrichting van de openbare ruimte in het stedelijk gebied. Eén van de doelen is het aantal overstorten op watergangen te beperken/op te heffen door de aanleg van (verbeterd) gescheiden rioolstelsels en het afkoppelen van hemelwater waardoor de ontstane problemen van slechte waterkwaliteit minder zullen worden.

Zuidwijken

De afgelopen jaren heeft de gemeente Zutphen al op diverse plekken het hemelwaterriool afgekoppeld. Zo ook in Leesten en Warnsveld. De gemeente heeft inmiddels verbeteringen doorgevoerd aan de riooloverstorten in Zuidwijken, zodat deze minder frequent overstorten. Het afkoppelen van de riolering in Zuidwijken vindt op langere termijn (ca. 15 jaar) plaats in combinatie met wegherstel. In Zuidwijken is weinig doorspoeling aanwezig van de watergangen in de wijk en het oppervlaktewaterpeil staat sterk onder invloed van lage IJsselwaterstanden. Dit samen heeft gevolgen voor de waterkwaliteit. Door de Vierakkerselaak te versmallen, wordt de doorstroming verbeterd ten gunste van de waterkwaliteit en de baggeraanwas neemt af.

Het ambtelijk en bestuurlijk overleg met de gemeente blijft de komende jaren noodzakelijk om de urgentie van de samenwerking in het stedelijk water te blijven duiden. Intussen draagt gemeente Zutphen samen met het waterschap (o.a. met 'Weet van Water') bij aan burgerinitiatieven om bewoners te stimuleren om tuinen te ontsteden en te vergroenen en hemelwaterafvoeren af te koppelen. Een voorbeeld hiervan is het initiatief Klimaattuinen die o.a. in de wijk Zuidwijken een project hebben lopen.

Kaderrichtlijn Water

Voor het traject Vierakkerselaak in de Zuidwijken gaan we gelijktijdig met het grootschalig onderhoud in Zuidwijken de KRW-maatregelen, in de vorm van natuurvriendelijke oevers en profielversmalling, uitvoeren.

Kosten

De projectbeheersing wordt voor ieder project afzonderlijk uitgevoerd en gerapporteerd. Voor de drie projecten wordt door middel van 1 voorstel 3 kredieten aangevraagd ten behoeve van de realisatie. Echter omdat het soortgelijke projecten zijn, hebben we realisatie ondergebracht onder 1 bestek en 1 aanbesteding.

Kasritme

Jaar	Uitgaven in €	Inkomsten in € *
t/m 2025	410.000	0
2026	2.128.242	0
2027	2.407.818	0
2028	1.805.863	0
Totaal	6.750.000 * (afgerond)	0

Meerjarenprogrammering

Deze investering is opgenomen in de meerjarenprogrammering van het programma Watersysteem.

Taak

Watersysteembeheer

Gevolgen exploitatie

Er zijn principe profielen voor de herinrichting van diverse watergangen opgesteld met streefbeeld voor beheer- en onderhoud. De verwachting is dat de exploitatiekosten af zullen nemen, omdat er minder beschoeiing terugkomt in het gebied. Daarnaast worden op diverse locaties breedspoorpaden aangelegd wat het onderhoud vergemakkelijkt.

Kanttekeningen en risico's

Het omgevingsmanagement in stedelijk gebied vraagt om een specifieke aanpak welke in de realisatiefase wordt doorgezet. In de aanbesteding wordt specifiek aandacht gevraagd voor omgevingsrisico's (o.a. beperken overlast) en ecologische risico's (mitigeren van ecologische risico's).

Juridische consequentie

Momenteel zijn de vergunningaanvragen ingediend. Er bestaat zoals gebruikelijk nog een kans op bezwaar of beroep.

Participatie en communicatie

In de planuitwerkingsfase zijn per wijk twee bijeenkomsten (voorlopig ontwerp en definitief ontwerp) gehouden. De reacties van die bijeenkomsten zijn verwerkt en met enkele bewoners en verenigingen is separaat overleg geweest.

Uitvoering

De planning is om eind Q3-2026 te starten met de uitvoering.